

Cine i Literatura Italians

Codi: 103394

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	0
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	0
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	3	0
2501910 Estudis d'Anglès i Espanyol	OT	4	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	3	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Eduard Vilella Morató

Correu electrònic: Eduard.Vilella@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No s'escau

Objectius

Poder resoldre amb un mínim d'eines orientatives la lectura i/o visió personal de les obres tractades i tenir capacitat per afrontar nous camins relacionats amb la matèria, de manera contextualitzada i d'acord amb la imatge panoràmica plantejada pel curs. És a dir:

- Conèixer les línies mestres de la història del cinema italià i les seves relacions amb la literatura.
- Identificar tant els autors literaris abordats i la seva ubicació en el cànon de la literatura italiana, com les principals figures del cinema italià.
- Distingir els trets més rellevants del llenguatge cinematogràfic de les pel·lícules comentades durant el curs.
- Analitzar i valorar les estratègies d'adaptació de les obres comentades durant el curs

- Analitzar un exemple, comparar les versions i elaborar un comentari raonat d'un fragment d'una adaptació determinada

Competències

Estudis de Català i Espanyol

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis d'Anglès i Català

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis d'Anglès i Espanyol

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Estudis d'Anglès i Francès

- Analitzar una àmplia varietat de textos escrits en llengua italiana a fi de reconèixer les característiques fonamentals de la cultura i la literatura italianes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar les principals corrents literàries, culturals i històriques en llengua italiana.

- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les metodologies oportunes per a la lectura i interpretació dels textos esmentats.
2. Argumentar idees i opinions amb precisió en les llengües pròpies i en les adquirides al grau.
3. Comprendre textos avançats, acadèmics o professionals en les llengües pròpies i en les adquirides al grau.
4. Demostrar un domini dels coneixements avançats i de les metodologies científiques relacionats amb la lingüística, la literatura, la història i la cultura que capaciten per cursar educació especialitzada de postgrau en l'àrea d'estudi pròpia o altres de similars.
5. Descriure l'evolució històrica i temàtica de la literatura, el cinema, el teatre i l'art italians.
6. Distingir les idees principals de les secundàries i realitzar síntesis dels seus continguts en els textos en italià referents a la literatura, l'art i l'estètica.
7. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics.
8. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de manera adequada.
9. Identificar els principals corrents literaris i artístiques, els autors i les obres de la literatura i l'art italians.
10. Identificar i entendre l'evolució de la llengua literària a Itàlia i dels llenguatges artístics.
11. Llegir i comprendre textos literaris, artístics i culturals en italià de les principals èpoques.
12. Treballar individualment i/o en equip de forma efectiva en entorns multiculturals i interdisciplinaris aplicant valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics propis d'un grau en llengua estrangera que forma a l'estudiant per a la comunicació intercultural.

Continguts

Prenent com a punt focal la reflexió al voltant de la tipologia de les relacions entre els llenguatges del cine i la literatura, i de l'anàlisi al respecte d'alguns exemples italians, s'intentarà oferir un marc de referència genèric pel que fa a la matèria.

A partir del naixement del cinema italià, s'oferirà una panoràmica dels gèneres, els autors, els aspectes socials i històrics, tot buscant les vinculacions expressives i metodològiques entre les representacions filmiques i els textos literaris.

Visió de fragments (o la seva totalitat) d'obres cinematogràfiques italianes i lectura de fragments (o la seva totalitat) d'obres literàries. Anàlisi de les implicacions estètiques, ideològiques i de gènere.

Metodologia

L'assignatura de Cinema i literatura italians és de caire teòrico-pràctic.

En termes generals, es dirigirà l'aprenentatge mitjançant el següent conjunt de tècniques i accions:

- Classe magistral amb suport TIC i discussió col•lectiva
- Lectura comprensiva de textos
- Realització d'exercicis individuals i en grup, tant escrits como orals
- Realització d'activitats autònomes: exercicis en entorn Moodle, preparació de les proves, lectures, redaccions, recerca d'informacions a Internet...

- Intercanvis a classe (professor-estudiant, estudiant-estudiant)

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques i pràctiques	25	1	7, 8, 9
Lectura i comentari dels textos	25	1	1, 6, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Estudi dels textos, materials i bibliografia	30	1,2	9
Lectura i comentari dels textos	15	0,6	1, 6, 9, 10, 11

Avaluació

L'avaluació serà contínua (100 %) en base als següents apartats:

- Seguiment i participació a classe 20%

- Ressenyes i treballs escrits 40%

- Prova de síntesi 40%

-Per tenir dret a l'avaluació (o en el seu cas la recuperació), l'alumnat ha d'haver estat avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total.

-Només tenen dret a la recuperació (total o parcial, segons calgui) els/les alumnes que, havent suspès, tinguin almenys una nota mitjana final de 3,5.

-Les tasques relacionades més directament amb l'activitat docent a classe queden excloses de la recuperació.

-Serà necessari aprovar cada una de les parts recuperables per poder tenir dret a la mitjana global.

-La recuperació consistirà en una prova de síntesi de la part recuperable.

-Els estudiants italians Erasmus hauran de consultar les condicions d'avaluació al professor de l'assignatura.

- La responsabilitat del seguiment de les activitats formatives i d'avaluació recau exclusivament en l'estudiant.

-El plagi total o parcial de qualsevol dels exercicis i treballs presentats es considerarà automàticament un Suspens de tota l'assignatura i no només de l'exercici plagiat.

-En el moment de realitzar cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat(Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació a les activitats proposades durant el curs, en grup o individualment.	30	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12

Prova de síntesi	30	10	0,4	1, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Ressenyes, treballs escrits i presentacions relatives a les adaptacions estudiades	40	25	1	1, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Bibliografia

Obres de primera referència:

David Bordwell, Kristin Thompson, *Film Art. An introduction*, Mc Graw Hill, New York 1997.

David Thomson, *Instrucciones para ver una película*, Pasado & presente, Barcelona 2015.

James Wood, *How Fiction Works*, Vintage Random House, London 2009.

Carlos Losilla, *La invención de la modernidad o cómo acabar de una vez por todas con la historia del cine*, Cátedra, Madrid 2012

José María Caparrós Lera, *Guía del espectador de cine*, Alianza, Madrid 2007.

Introducció a la història del cine italià:

Gian Piero Brunetta, *Cent'anni di cinema italiano* (2 voll.), Laterza, Bari 2000

Gian Piero Brunetta, *Buio in sala*", Marsilio Editori, Venezia, 1989

Literatura i Cine Italians:

Carlo Tagliabue, *Cinema e letteratura italiana*, Guerra, Perugia 1990;

Vito Attolini, *"Dal romanzo al set. Cinema italiano dalle origini ad oggi"*, Edizioni Dedalo, Bari, 1988

Ernesto Guidorizzi, *"La narrativa italiana e il cinema"*, Sansoni, Firenze, 1973

Giampiero Brunetta, *"Gli intellettuali italiani e il cinema"*, Bruno Mondadori, Milano, 2004

Estudis sobre cinema i literatura:

Giacomo Manzoli, *"Cinema e Letteratura"*, "Le bussole" Carocci, Roma, 2003

Carmen Peña Ardid, *Literatura y cine*, Catedra, Madrid 1992;

Gian Piero Brunetta, *"Letteratura e cinema"*, Zanichelli, Bologna, 1976

Francisco Gutiérrez Carbajo, *Literatura y cine*. Madrid, UNED (Educación Permanente), 1993.

Antonio Costa, *Immagine di un'immagine. Cinema e letteratura*, UTET, Milano 1993;

Adaptació:

A. Fumagalli, *I vestiti nuovi del narratore. L'adattamento da letteratura a cinema*, Il Castoro, Mi, 2004

José Luis Sánchez Noriega, *De la literatura al cine. Teoría y análisis de la adaptación*, Paidós, Barcelona, 2000;

Juan M. Company, *El trazo de la letra en la imagen. Texto literario y texto fílmico*, Cátedra. Signo e Imagen, Madrid 1987;

Umberto Eco, *I Limiti dell'interpretazione*, Bompiani, Milano 1980;

Teories:

Seymour Chatman, *Historia y discurso. La estructura narrativa en la novela y el cine* [1978], Taurus, Madrid, 1990

Enric Sullà, *Teoría de la novela. Antología de textos del siglo XX*, Crítica, Barcelona, 1996

Pier Paolo Pasolini, *Empirismo eretico*[1972], Garzanti, Milano

Anàlisi del text filmic:

Francis Vanoye, Anne Goliot-Leté, *Principios de análisis cinematográfico*, Abada, Madrid 2008

Ramón Carmona, *Cómo se comenta un texto fílmico*, Cátedra, Madrid 1993;

Francesco Casetti - Federico Di Chio, "*Como analizar un film*", Traducción de Carlos Losilla, Ed. Paidós Iberica, Barcelona, 1994 (F. Casetti - F. Di Chio, "*Analisi del film*", Bompiani, Milano, 2003)

M. Martín, *El lenguaje del cine*, Barcelona, Gedisa, 2008.

Roberto C. Provenzano, *Il linguaggio del cinema. Significazione e retorica*, Lupetti, Milano, 1999

Alexis Racionero, *El llenguatge cinematogràfic*, Barcelona, UOC, 2008